

Finska Läkaresällskapets årsberättelse för år 1997

Given på Sällskapets årsmöte den 23 januari 1998 av sekreteraren Marianne Gripenberg.

Finska Läkaresällskapets 162 verksamhetsår har avslutats.

Antalet medlemmar i Sällskapet i slutet av året var 960, av dessa var 15 inhemska hedersledamöter, 884 ordinarie ledamöter, fyra invalda ledamöter, sju utländska hedersledamöter och 50 utländska kallade ledamöter. Medlemsantalet har sjunkit jämfört med tidigare år pga att 65 medlemmar uteslutits eftersom de inte under tre på varandra följande år betalat sin medlemsavgift.

Följande personer har kallats till ledamöter av Sällskapet år 1997: Esa Anttila, Leo Ihlberg, Anna-Barbara Kress, Kariina Lehtovaara, Heidi Lähdesmäki, Youssef Mohamed, Susann Nyman, Liisa Paavilainen, Petri Reijonen, Andre Sourander, Daniela Schönberg, Anu Stolt, Karen Ström, Mikaela Westerling och Ole Wirta.

Sällskapets hedersledamot Carl August Hernberg, Sällskapets utländska hedersledamot Erik Waaler samt invalda medlem Anne Marie Heikel-Unnérus har avlidit under verksamhetsåret. Under året avled också 10 av Sällskapets ordinarie ledamöter: Nils Cederholm (1995), Oleg Gorbatow, Torvald Hohenthal, Donald Grönroos, Rolf Karsten, Lars-Erik Laurent, Oscar Parland, Carl Johan Sjöblom, Héléne von Schantz och Maj-Britt Strömberg.

Styrelsen har under år 1997 haft följande sammansättning: Ordförande Leif Andersson, viceordförande Matti Klockars, sekreterare Marianne Gripenberg, skattmästare Johan Edgren, ledamöter Monika Carpelan-Holmström, Laura Finne-Elonen, Johan Lundin och Tom Pettersson. Styrelsen har sammanträtt 12 gånger. Styrelsen sammanträdde till ett extra ordinarie möte den 15 juli för att diskutera ett eventuellt köp av Villa Aikala och för att på ort och ställe bekanta sig med objektet. Den 21 augusti beslöt styrelsen enhälligt att inköpa aktierna i bostadsbolaget

Johannesbergsvägen 8. Närmare detaljer om husköpet ges i skattmästarens berättelse för 1997.

Pris- och stipendienämnden har arbetat under ordförandeskap av Matti Klockars med Carl G. Gahmberg och Ewert Linder som medlemmar.

Redaktionen för Finska Läkaresällskapets Handlingar har bestått av: huvudredaktör Per-Henrik Groop, redaktionssekreterare Svante Stenman samt redaktörerna Hans Blomberg, Hans Falck och Johan Lundin.

Klubbmästarens äligganden har skötts av Johan Lundin.

Revisorer för 1997 års verksamhet är Folke Tegengren, CGR och Jarl Eklund samt revisorssuppleanter Rabbe Nevalainen, CGR och Kaj Tallroth.

Sällskapet har i det styrande organet för Läkardagarna 1998 representerats av Mats Brommels och Marianne Gripenberg och i Vetenskapliga samfundens delegation av Leif Andersson.

Bibliotekarie har varit Fredrika Pekonen, som också fungerat som Sällskapets representant i styrelsen för Centralbiblioteket för hälsovetenskaper.

Programkommittén har bestått av Sällskapets ordförande Leif Andersson, sekreterare Marianne Gripenberg samt Anders Albäck, Anders Almqvist, Johan Hedström, Tom Wiklund och som styrelsens representant Monika Carpelan-Holmström.

Sällskapets kansli har skötts av Gerd Haglund.

Under år 1997 har Sällskapet samlats till nio möten, varav fyra under våren och fem på hösten. Förutom på Norra kajen har möten hållits på Hotel Intercontinental, Samfundet Folkhälsan och Vetenskapernas hus.

Vid sina interna möten har Sällskapet åhört 16 föredrag. Av föredragshållarna var sju medlemmar av Sällskapet och nio inbjudna föredragshållare. Mötena har varit välbesökta, antalet åhörare har i medeltal varit 45 personer per möte. Efter mötena har man samlats till gemensamma supeér, varav

två tillsammans med Odontologiska Samfundet respektive Medicinarklubben Thorax. Under hösten ordnades dessutom en klubbkväll på Samfundet Folkhälsan.

I oktober ordnades också ett gästsymposium i Vasa med temat Bröstcancer. I september var Sällskapet inbjudet till Tekniska Föreningen för startskottet för Tfif:s och Driftingenjörförbundets i Finland temaår Teknik och Hälsa.

Finska Läkaresällskapets vårutflykt gick detta år till Uppsala. 35 ledamöter med följeslagare reste med båt och buss till Uppsala den 16–18 maj. På överresan höll Sällskapets ordförande ett intressant föredrag om åldrande. I Uppsala besöktes det Medicinhistoriska museet där prof. Lars Thorén med medhjälpare fungerade som guider. Efter lunch i Gamla Uppsala ordnades ett ex tempore besök i Domkyrkan och på Universitetet med prof. Martin Holmdahl som sakkunnig guide. På återresan till Stockholm gjordes ännu ett uppehåll på Linnés Hammarby.

I februari inbjöd Sällskapet Svenska folkpartiets arbetsutskott för att diskutera sjukvård på svenska och svenskspråkig undervisning. Mötet var välbesökt och efter mötet tillsatte FLS:s styrelse en arbetsgrupp som tillsammans med en arbetsgrupp från SFP ännu diskuterat svenska språkets ställning inom sjukvården.

Under år 1997 har Verksamhetsfonden understötts genom inköp av 179 gratulations- och kondoleansadresser. Sällskapets sekreterare och skattmästare har också understött fonden genom att donera sina arvoden.

På Sällskapets årsmöte den 24 januari 1997 utdelades J.W. Runebergs pris till Kai Simons. Styrelsens pris tilldelades Camilla Schalin-Jäntti.

Sällskapets forskningsunderstöd på sammanlagt 2.411.000 mark fördelades på 61 mottagare. Till Sällskapets Pris- och stipendienämnd inlämnades 78 ansökningar om forskningsunderstöd. Dessutom har Sällskapets styrelse under 1997 beviljat sex resestipendier om sammanlagt 30.000 mark ur Anita Frisks fond.

Finska Läkaresällskapets Handlingar har utkommit med två nummer under år 1997.

Skattmästarens berättelse

Skattmästarens berättelse för verksamhetsperioden 1.1.-31.12.1997

Sällskapet

Under den gångna verksamhetsperioden har utgifterna för Handlingarnas utgivning, Sällskapets administration och mötesverksamhet uppgått till 270 126 mark. Inkomsterna, dvs medlemsavgifterna och bidraget från fonderna uppgick till 243 094 mark varför verksamheten uppvisar ett underskott på 1 744 mark, som fogas till tidigare överskott om 266 157 mark. Medlemsavgifterna som bibehållits oförändrade har inbringat 176 010 mark mot 175 000 under föregående verksamhetsperiod, en glädjande om ock liten ökning. Sällskapet har fondandelar för 371 930 mark, som utgör en kassareserv.

Tanken på att flytta Sällskapets klubblokal, kansli och forskarbostad till Mejlans kunde realiserar under sommaren 1997 då ett lämpligt objekt, Villa Aikala på Johannesbergsvägen 8 i Mejlans villområde bjöds till försäljning. Köpet uppgjordes den 19.9.1997, köpesumman inklusive skatt var 4,3 milj. Fastigheten består av en stockvilla om 320 m², grundreparerad 1984, en fallfärdig ekonomibyggnad om ca 180 m² och dito bastubyggnad. Byggnaderna står på en arrendetomt om ca 9000 m², av arrendetiden kvarstår 27 år. I planerna för fastigheten ingår en återuppbyggnad av det torn som funnits på stockvillan, ombyggnad av bastun till mötesutrymme och klubblokal åt Medicinarklubben Thorax. Planerna inbegriper utnyttjandet av ett växthus som funnits i samband med ekonomibyggnaden och ökar byggnadens golvyta till 300 m². Planerna kräver en förändring av byggnadsrätten på tomten. För att driva projektet vidtalades arkitekt Fred Wegelius. Förändringen av byggnadsrätten har godkänts av myndigheterna i början av detta år. Thorax kommer att köpa in sig i fastigheten och även

Odontologiska samfundet har visat ett visst intresse att komma med. Vid fastighetsbolagets extraordinära bolagsstämma 14.10.97 valdes Per-Henrik Groop till ordförande samt Johan Edgren och Johanna Saarikko till styrelsemedlemmar. Till revisor valdes CGR Folke Tegengren med Tilintarkastajien Oy Ernest & Young som suppleant. Till disponent för fastigheten anställdes Fred Packalén och till fastighetsskötare Seppo Saksa Oy. I villan utfördes under senhösten golv-, tak- och väggreparationer för 56 906 mark. Villans övre våning bebos nu av tre medicine kandidater och en klarinetist. Vid Sällskapets möte 12.12.97 diskuterades den nuvarande klubblokalens framtid. Styrelsens förslag om försäljning fick understöd.

Fonderna

Förvaltningen av de fria fonderna har skötts av Merita-Privatbanken under överinseende av ekonomiska rådet. Kontaktperson på banken har varit VH Lars Mattsson till sin pensionering under våren samt därefter EM Carl-Johan Björkstén. Lars Mattsson accepterade styrelsens anbud att fortsätta som ekonomisk rådgivare. Ekonomiska rådet har sålunda följande sammansättning: Rådgivare VH Bo Backström och VH Lars Mattsson, bankens representant EM Carl-Johan Björkstén och Sällskapets representanter Johan Edgren, Matti Klockars och Carl Gustav Wallgren. Rådet har under verksamhetsåret sammanträtt sju gånger.

Fördelningen i portföljen framgår av tabellen. De fria fondernas värde har

under året ökat från 124,7 milj. till 146,2 milj. (17,3 %). Fondernas avkastning uppgick till 5,3 milj. mot 4,2 milj. föregående år. Avkastningen fördelades på räntor 1,7 milj., dividender 3,4 milj. och hyresintäkter 0,2 milj. Samarbetet med de finlandssvenska förmögenhetsförvaltarna har fortsatt genom att fonderna investerat 5 milj. i Celonia fonden samt köpt en 5 procents andel i Koittos hus. Sistränmda investering (5,0 milj.) samt köpet av fastighetsbolaget Johannesbergsvägen 8 (4,3 milj.) har gjort att fondernas investeringar i fastigheter ökat från 4,7 milj. till 14,0 milj.

Robert och Karin Janssons fond har förvaltats av Aktia med EM Jerker Hedman som kontaktperson. Fondens styrelse har bestått av Carl Gustav Wallgren, ordf. samt Leif Andersson, Johan Edgren och Carl-Gustav Standertskjöld-Nordenstam. Styrelsen har sammanträtt två gånger under verksamhetsåret. Fondens förmögenhet ökade under året från 3,9 till 4,3 milj., fondens avkastning var 0,3 milj. Fonden har understött Sällskapets verksamhet med följande bidrag: Arkivering 12 633 mk, Encyclopeida of Human Biology 13 998 mk, möten 28 900 mk, föreläsare 34 246 mk, Notknackarna har understötts med 15 000 mk, sammanlagt 104 777 mark. Verksamhetsfonden ökade under året med 17 948 mark, inklusive sekreterarens och skattmästarens arvoden, fondens kapital var vid årsskiftet 200 305 mark, utbetalningar har inte gjorts.

Helsingfors 19.1.1998
Johan Edgren
Skattmästare

Fria fonderna

Inhemska placeringar	1996		1997	
Aktier	68,9	55,2 %	78,6	53,8 %
Fondandelar	5,2	4,2 %	8,4	5,7 %
MSK lån	12,3	9,8 %	9,5	6,5 %
Penningplaceringar	-		2,0	1,4 %
Utländska placeringar				
Aktier	12,9	10,4 %	17,6	12,0 %
Fondandelar	21,8	17,5 %	18,6	12,7 %
MSK lån	3,6	2,9 %	10,4	7,1 %
Valuta	-		1,1	0,8 %
Totalt, mk	124,7		146,2	

Bibliotekariens rapport för år 1997

Under året har dokumentsamlingen på Norra kajen 10 inventerats av arkivarie Ulla Simell. hon har ordnat upp dokumentsamlingen och uppgjort en arkivförteckning. Något skåp enkom för dokumenten har i detta skede inte införskaffats. De finns på samma plats som den gamla boksamlingen, i Läkaresällskapets kanslium på Norra kajen 10, där intresserade kan studera dokumentsamlingen på plats. Det har framkommit att vissa dokument som av olika tillfälligheter hamnat hos Läkaresällskapet kanske borde över-

föras till andra samlingar. En utredning av sådana dokument skall framläggas nästa års styrelse för dess ställningstagande i saken.

Vad gäller inbindningen av Läkaresällskapets Handlingar har det visat sig att Handlingarna från slutet av 1940- och början av 1950-talet ännu inte är inbundna och dessa planeras att bindas in nästa år. Herr Ralph Gräsbeck har gjort mig uppmärksam på att den första volymen av Finska Läkaresällskapets Handlingar omfattande åren 1841-43 fattas. När denna del försvunnit är icke känt, men det vore värdefullt om FLS också hade dessa årgångar i sin för övrigt kompletta samling av Handlingarna. Därför bedes medlemmarna vara uppmärksamma

på denna brist och om möjligt hjälpa till för att Läkaresällskapet skulle kunna komplettera Handlingarna med de första årgångarna.

Utöver "den gamla samlingen" som finns på Norra kajen 10 upprevaras Sällskapets 1800-tals litteratur som förut i Centralbiblioteket för hälsovetenskapens utrymmen på Lövä. Vad gäller dessa samlingar har inga förändringar skett under året.

Sällskapet har år 1997 fått 62 serier i utbyte, dessa serier upprevaras i Centralbibliotekets utrymmen i Mejlan..

Helsingfors den 23 januari 1998
Fredrika Pekonen
Bibliotekarie

Finska Läkaresällskapets forskningsunderstöd 1998

Anders Alback, ML	Betydelsen av utflödet till den distala kärlbädden för det omedelbara resultatet av artärrekonstruktion i nedre extremiteten	50000
Robert Bergholm, MK	Ökad oxidativ stress och inverkan på endotelfunktionen in vivo	48000
Paul Biri, ML	Behandling av obstipation hos schizofreniker i långtidsvård	10000
Jesper Ekelund, MK	Schizofrenins genetiska etiologi i Finland	36000
Berndt Enholm, MK	Tillväxtfaktorer och reseptorer i angiogenes	30000
Harriet Finne-Soveri, ML	Bedömning av välbefinnandet, den funktionella förmågan samt den givna vården på långvården	35000
Carol Forsblom, MK	Mikroalbuminuri vid typ 1 och typ 2 diabetes. Association med nefropati och kardiovaskulär sjukdom	30000
Håkan Granlund, ML	Cyclosporin A vid behandling av terapiresistenta eksemisjukdomar	28000
Markku Haapamäki, ML	Fosfolipas A2 i inflammatoriska tarmsjukdomar	14000
Caj Haglund, doc.	Markördiagnostik och prognosbedömning vid olika cancerformer. Studier av gastrointestinal cancer, bröstcancer och tyreoidcancer	150000
Johan Hedström, MD	Trypsinexpression i gallvägscancer	48000
Sara Hernberg, ML	Molekylära analyser gällande expressionen av multidrug associated Proteins (MRP) vid duktalt pancreascarcinom: Morfologiska och cellbiologiska undersökningar	50000
Tove Hertzberg, ML	Postnatal psykiatrisk morbiditet	30000
Kristina Hotakainen, MK	Påvisande av tumörceller i perifert blod med hjälp av hCGβmRNA	28000
Leo Ihlberg, ML	Postoperativt uppföljningsprogram efter en infrainguinal artärrekonstruktion eller en endovaskulär åtgärd	20000
Rita Isaksson, ML	Betydelsen av livmoderns och äggstockarnas blodcirkulation för embryots implantation för embryots implantation samt utredning om faktorer som inverkar på blodflödet	21000
Peter Klemets, ML	Följdsjukdomar vid salmonellos och andra infektiösa tarmsjukdomar	21000
Tuomas Klockars, MK	Det finska sjukdomsarvets molekylbiologi: Kartläggning av genen för vLINCL	36000
Jan Lassus, MKD	Cytokinernas betydelse för avstötning av ledproteser	16000
Satu Lehtonen, MK	Riskfaktorer som inverkar på påbörjan av transplantatfunktionen och inverkan av en fördröjd påbörjan av funktionen på transplantatets långtidsprognos, i njurtransplantationer	30000
Mauri Lepäntalo, doc.	Endovaskulär eller öppen kirurgi för behandling av aneurysm i bukaorta	40000
Nina Linder, ML	Humant xantinoxidoreduktas (XOR) och regleringen av dess genexpression	70000
Johan Lundin, MD	Artificiella neurala nätverk vid cancerprognostik	96000
Erik Mandelin, MK	Glycodelin-A och dess utsöndring i endometriet hos kvinnor med subcutant progestininplantat (Norplant)	18000

Oliver Michelsson, ML	Undersökning av interfasvävnader mellan implantatet och benvävnaden vid avlossningen av höftledsprotoser	42000
Marjukka Myllärniemi, ML	Reglering av migration och proliferation av glatta muskelceller i artärer	21000
Kaj Palmgren, ML	Förekomsten av avvikande mängder tarmpeptider vid vissa svåra psykiska sjukdomar	16000
Tom Pettersson, doc.	Endotelial dysfunktion vid systemisk lupus erytematosus	30000
Kim Pettersson-Fernholm, ML	Gendefekt - en orsak till diabetisk njursjukdom	42000
Mikael Railo, MD	Proliferationsproteinet Ki-67 och dess betydelse för bröstcancers prognos	16000
Katarina Rosenlöf, MKD	Diagnostik av järnbrist hos erythropoietinbehandlade patienter: bestämning av andelen hypokroma erythrocyter och hypokroma retikilocyter i perifert blod som diagnostiskt hjälpmedel	24000
Stephan Salenius, MD	Hjärnbarksrytmernas betydelse för motorik och kognition	80000
Johanna Savikko, MK	Expression av peptidväxtfaktorer i akut och kronisk rejektion i njurtransplantation	12000
Andre Sourander, MKD	Longitudinell undersökning av psykisk hälsa hos barn under skolåldern	50000
Anu Stolt, MK	Könsrelaterade olikheter i EKG och ekokardiogram bland uthållighetsidrottare	18000
Anders Ståhls, MD	Apoptosmekanismer i human follikulära lymfom	32000
Markus Sundblom, ML	Neuropeptid FF och dess funktion hos människan	35000
Jerker Södergård, ML	Arthrogryposis Multiplex Congenita	20000
Bjarne Udd, MKD	Tibial muskeldystrofi - sökandet av sjukdomsgenen och mutationen	80000
Ragnar Ulfvens, ML	Kartläggning och analys av från hälsocentral remitterade patienters situation under väntetiden till specialistsjukvård	20000
Carina Wallgren-Pettersson, MKD	Identifiering av genen för autosomalt recessiv kongenital nemalinmyopati	60000
Mia Westerholm, MK	Cytokinprofiler vid inflammationsförändringar i människans tarm	48000
Jan-Patrik Wiksten, ML	Prognosbedömning vid ventrikelcancer	21000
Maria von Willebrand, MD	Fosfatidylinositol 3-kinas i T-lymfocyters signaltransduktion	12000
Pia Österlund, ML	Adjuvansbehandling vid tjock- och ändtarmscancer: En jämförande studie med fluorouracil och leucovorin som bolusinjektions- eller kontinuerlig infusion	56000
DOKTORANDSTIPENDIER		
Sture Andersson, doc.	Lungskada hos prematurer	70000
Patrik Lassus, ML		
Carl Blomqvist, doc.	Tumörcellsproliferation vid humana mjukdelssarkom	24000
Riikka Huuhtanen		
Johan Eriksson, doc.	Förorsakar näringsbrist under fostertiden och i tidig barndom sjukdomar i vuxen ålder	70000
Tom Forsén, ML		
Leif Groop, prof.	Betydelsen av genetiska faktorer för utvecklingen av diabetiska senkomplikationer	70000
Bo Isomaa, ML		
Christer Holmberg, doc.	Långtidsprognos vid njurtransplantation hos barn under 5 år	70000
Erik Qvist, ML		
Jouko Lönnqvist, prof.	Depression hos unga vuxna: prospektiv studie av 706 gymnasie studerande	70000
Terhi Aalto-Setälä, ML		
Peter Roberts, prof.	Prognostiska faktorer vid kolorektal cancer	50000
Mikael Lundin, MK		
Kirsi Setälä, doc.	Graden av ögontryckssänkning och dess betydelse för progressionen av glaukomskan. En jämförelse mellan effekten av operativ, laser och medicamentell behandling	70000
Mika Harju, ML		
Tytti Solantaus, MKD	Skolmiljöns betydelse för barnet – en barnpsykiatrisk studie om sambandet mellan nedskärningarna i skolbudgeten samt barnets skolupplevelse och mentala hälsa	70000
Heidi Somersalo, ML		
Ulf-Håkan Stenman, doc.	Betydelsen av fritt och komplexbundet prostataspecifikt antigen vid prognostik och diagnostik av prostatacancer	70000
Patrik Finne, ML		
Hans Åkerblom, prof.	Immunologiska och genetiska faktorer vid uppkomsten av blodkärlskomplikationer i typ 1-diabetes	70000
Eija Korpinen, ML		
POSTDOC-STIPENDIER		
Tom Scheinin, MKD	Cytokiner vid behandlingen av Crohns sjukdom	100000
TOTALT		2494000